

Informace o povinném předškolním vzdělávání určené pro zřizovatele (březen 2017)

Novelizace zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, přinesla několik podstatných změn týkajících se předškolního vzdělávání.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy připravilo pro zřizovatele mateřských škol informace, které jim pomohou orientovat se v oblasti předškolního vzdělávání po 1. lednu 2017.

Pro děti, které do 31. srpna 2017 dosáhnou věku pěti let, je od 1. září 2017 předškolní vzdělávání povinné. Tato povinnost se vztahuje:

- na státní občany České republiky (ČR), kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů,
- a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří pobývají v ČR déle než 90 dnů,
- na jiné cizince oprávněné pobývat v ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů,
- na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Obec je v souladu s § 179 odst. 2 školského zákona povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání přednostně přijímaných dětí.

Nárok na přednostní přijetí mají:

- od 1. 9. 2017 děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (§ 34 odst. 3 školského zákona – znění účinné od 1. 9. 2017) uplatněné při zápise v termínu 2. – 16. května 2017;
- od 1. 9. 2018 děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku (§ 34 odst. 3 školského zákona – znění účinné od 1. 9. 2018) uplatněné při zápise v termínu 2. – 16. května 2018;
- od 1. 9. 2020 děti, které před začátkem školního roku dosáhnou druhého roku věku (§ 34 odst. 3 školského zákona – znění účinné od 1. 9. 2020) uplatněné při zápise v termínu 2. – 16. května 2020.

Ředitel mateřské školy stanoví termín zápisu k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku po dohodě se zřizovatelem v období od 2. do 16. května.

Plnit povinnost předškolního vzdělávání lze dle § 34a odst. 5 školského zákona i jiným způsobem:

- individuální vzdělávání dítěte na základě oznámení mateřské škole (podrobně popsáno v § 34b školského zákona);
- vzdělávání v přípravné třídě základní školy u dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky;
- vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky.

Za účelem přijetí těchto dětí obec v souladu s § 179 odst. 2 školského zákona zřídí mateřskou školu, nebo zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Pokud by mateřská škola využila maximální možnosti výjimky z nejvyššího počtu dětí (§ 23 odst. 5 školského zákona) a ukončením individuálního vzdělávání přibude další dítě k denní docházce, zajistí pro takové dítě místo v jiné mateřské škole obec v souladu s § 179 odst. 2.

Školský obvod se nestanoví škole zřízené v souladu s § 16 odst. 9 dle § 178 odst. 4 školského zákona. Spádovou mateřskou školou nemůže být podle § 179 odst. 3 školského zákona lesní mateřská škola.

V § 179 odst. 4 školského zákona je stanoveno, že v rámci dopravní obslužnosti území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové mateřské školy a ze spádové mateřské školy, pokud vzdálenost této školy od místa trvalého pobytu dítěte přesáhne 4 km.

Postup obce při realizaci přijímání k předškolnímu vzdělávání

1. Vydání obecně závazné vyhlášky obce (stanovení školského obvodu spádové školy)

Obec vydá obecně závaznou vyhlášku obce, o vymezení školských obvodů spádové mateřské školy, jak stanovuje § 179 odst. 3 školského zákona. Spádová mateřská škola je mateřská škola zřízená obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu. Informace k vydání obecně závazné vyhlášky obce jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva vnitra České republiky.

2. Poskytnutí seznamů dětí zřizovaným školám

Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytuje této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu, který je od 2. do 16. května, seznam dětí:

- které mají na předškolní vzdělávání ze zákona nárok,
- pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Seznam obsahuje dle § 34 odst. 4 školského zákona vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.

Na základě tohoto seznamu ředitel školy ověří, zda zákonní zástupci splnili svou povinnost a přihlásili dítě (s trvalým bydlištěm ve školském obvodu spádové školy) k povinnému předškolnímu vzdělávání.

Projednávání přestupků

Před projednáváním přestupků je nezbytné, aby škola kontaktovala zákonné zástupce a pokusila se zjistit důvody vzniklé situace. Vhodné je také začít spolupracovat s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Co se týče oznamovací povinnosti, lze poukázat zejména na § 10 odst. 4 ve spojení s § 6 písm. c) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je škola povinna oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti nasvědčující zanedbávání školní docházky, tj. zejména se jedná o případy, kdy zákonný zástupce nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání a ředitel školy ani nedostane informaci, že dítě plní povinnost předškolního vzdělávání v jiné škole nebo jiným způsobem. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je orgánem sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD).

Přestupky projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Nevyhnutelná je komunikace mezi jednotlivými aktéry - škola, zákonný zástupce, obec a orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Přestupky ve vztahu k povinnému předškolnímu vzdělávání:

1. Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako zákonný zástupce **nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání** podle § 34a odst. 2 školského zákona.
2. Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako zákonný zástupce **zanedbává péči o povinné předškolní vzdělávání dítěte** (např. dítě se bez omluvy neúčastní vzdělávání, nenastoupí k denní docházce po ukončení individuálního vzdělávání apod.).

Za uvedené přestupky lze uložit pokutu až do výše 5 000 Kč.

Kontaktní adresa pro dotazy: ms@msmt.cz